

Geskiedenis

Die Trans Atlantiese Slawehandel

Graad 7 – Kwartaal 2

Eenheid 13: Inleiding tot Wes-Afrika en die slawehandel

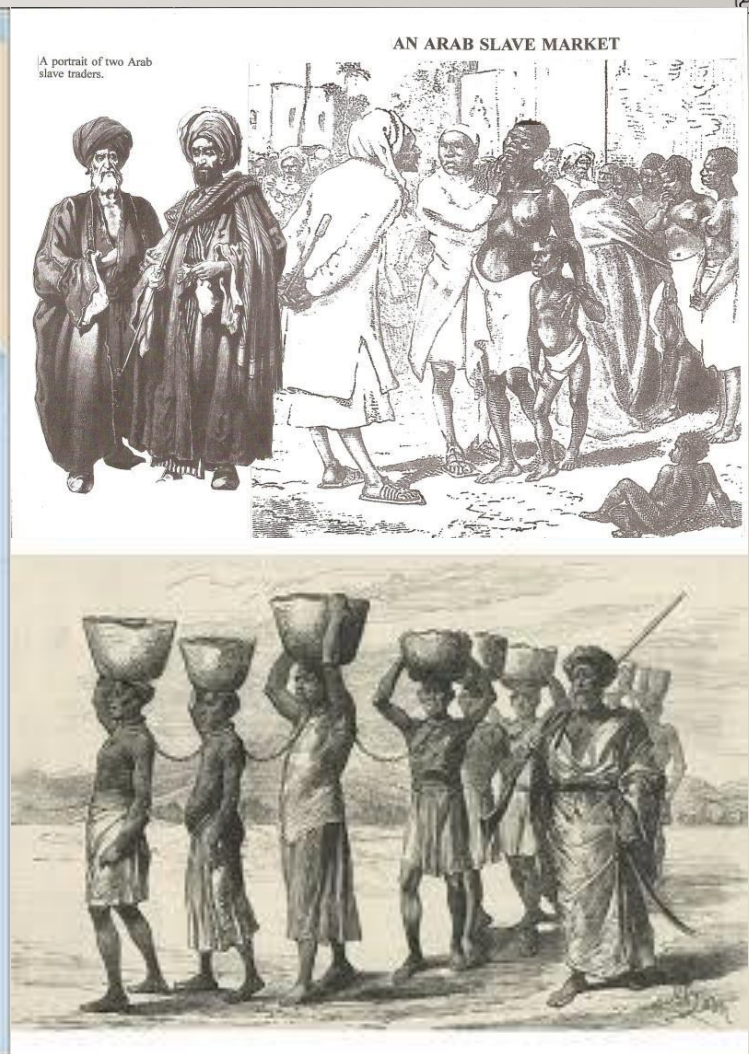
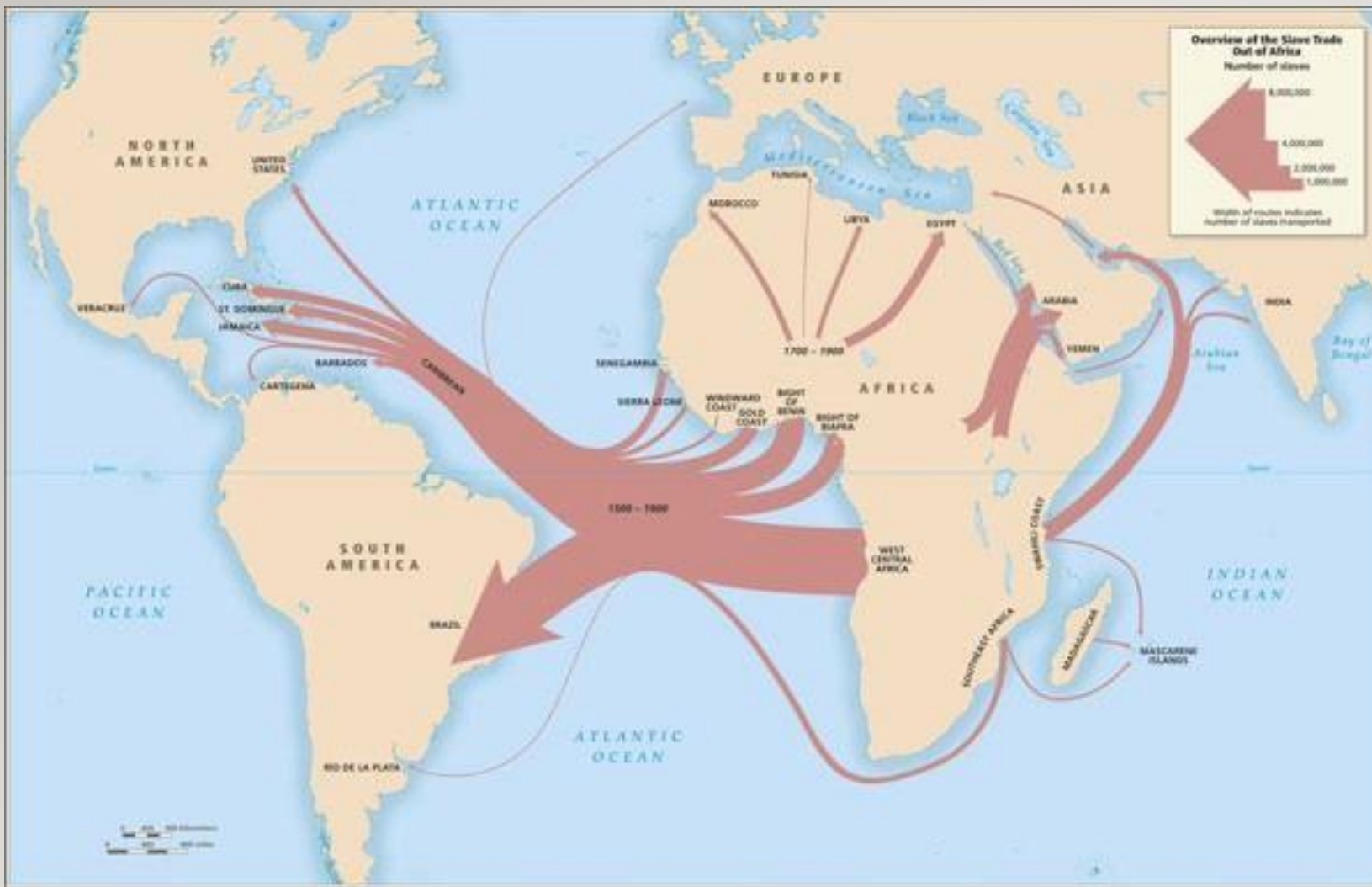
p. 85

Wat was die Atlantiese Slawehandel?

p.85 - 86

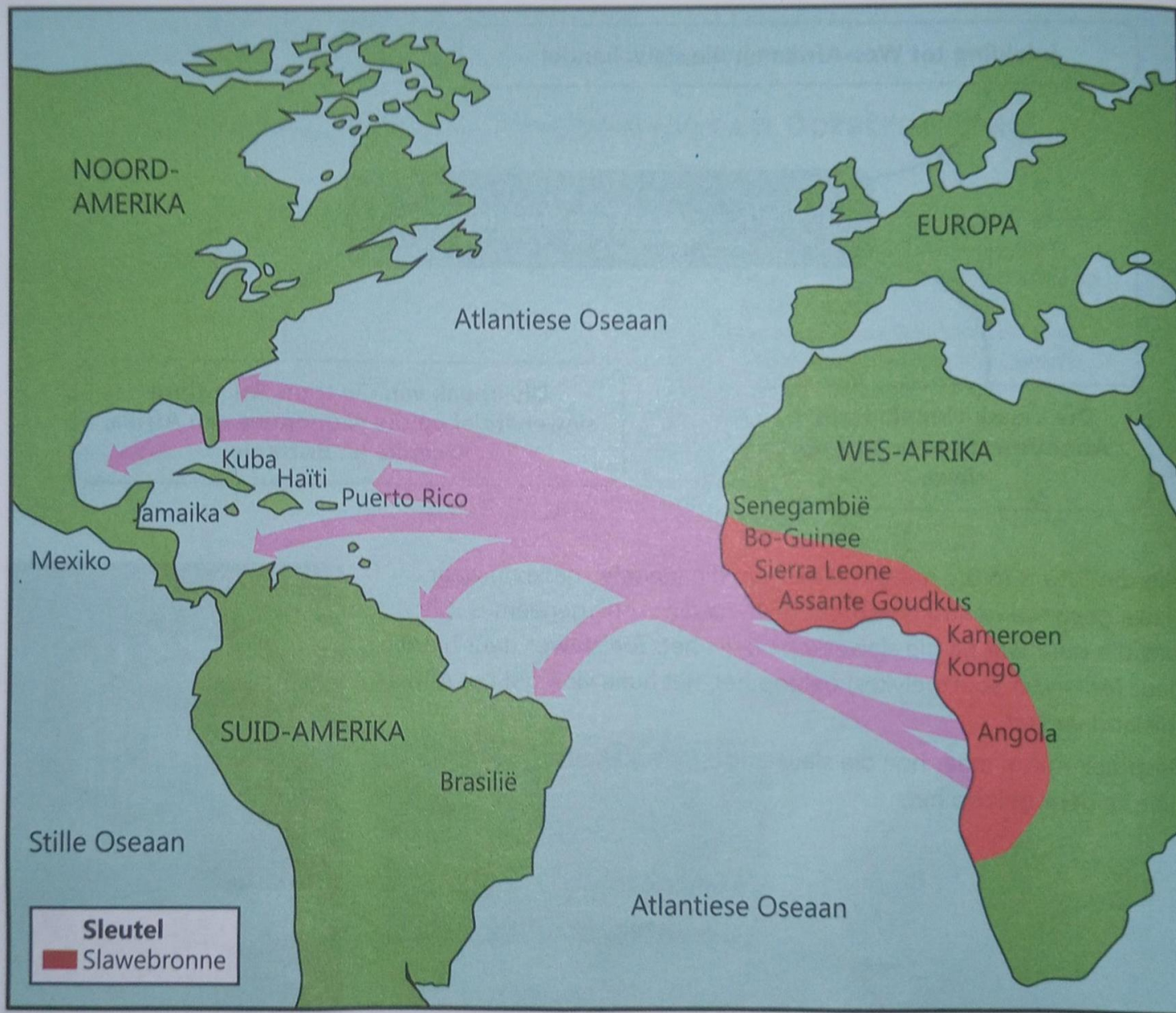
- Agtergrondkennis:
 - “Trans” beteken “oor”, m.a.w. die slawe is vanaf Afrika OOR die Atlantiese Oseaan met skepe vervoer.
 - Die Atlantiese slawehandel het in omtrent 1502 begin en het voortgegaan selfs nadat Brittanje dit in 1808 onwettig verklaar het.
 - Geskiedkundiges het bereken dat gedurende hierdie tyd omtrent 11 miljoen Afrika-mense as slawe in die Amerikas (Noordelike- en Suidelike kontinent) verkoop was.
 - Slawehandel het nie net tussen Afrika en die Amerikas plaasgevind nie, maar het oor die eeue heen in alle dele van die wêreld gebeur.
- Die Atlantiese Slawehandel dui op die grootste slawehandel wat in die daardie tyd plaasgevind het.

17de eeuse slawehandel

Hierdie kaart toon: p.86

- Dele van Wes-Afrika vanwaar meeste van die slawe gekom het.
- Plekke in die Amerika's waarna meeste slawe geneem is.

- Gedurende die 15de eeu (1400's) het sterk Afrika koninkryke met mekaar handel gedryf.
- Groot Songhai handelstede soos Timboektoe en Djenné het oor die Sahara-woestyn met stede soos Kaïro in Egipte handel gedryf.
- Handelsitems sluit in: Sout, goud, tropiese produkte en ook slawe.

Bron A

Volgens die historikus David Brion Davis, was daar baie verskillende **etniese*** groepe wat in die gebied vanwaar die slawe geneem is, gebly het. Die gemeenskappe was nie verenig nie. Baie oorloë het tussen die verskillende groepe plaasgevind. Dikwels is daar gedurende hierdie oorloë gevangenes geneem. Die gevangenes is as slawe verkoop. 'n Slaaf is iemand wat deur 'n ander persoon besit word. Hulle is soos voorwerpe. Hulle het geen regte nie. Hulle het geen vryheid nie. Hulle kan nie kies hoe hulle hul lewens wil leef nie.

In Wes-Afrika, anders as in Europa, kon niemand grond besit nie. Afrika-mense het dus baie slawe en vrouens gehad om te wys hoe ryk en magtig hulle was. Sommige van hierdie slawe moes op die landerye werk, ander het as regeringsamptenare, soldate en selfs koninklike raadgewers gedien. Dié wat nie so gelukkig was nie, het in myne gewerk of is as deel van godsdienstige seremonies doodgemaak.

Etnies: Mense wat 'taal, godsdiens, kultuur, ras of nasie deel wat hulle anders maak as ander mense.

Bestudeer Bron A aandag en identifiseer watter van die volgende stellings waar of vals is. Gee in elke geval 'n rede vir jou antwoord.

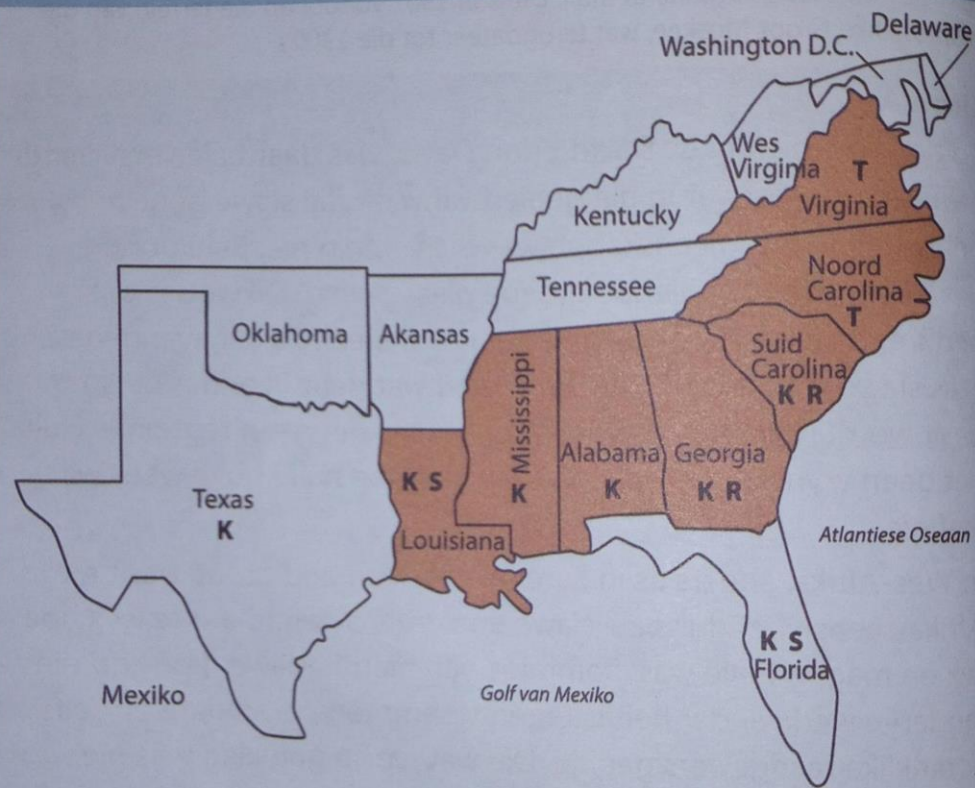
- a) Wes-Afrikamense het hul welvaart en mag gewys deur baie grond te besit.
- b) Sommige Afrika-slawe is baie goed behandel en het belangrike werk gehad.
- c) Sommige Afrika-slawe het 'n baie moeilike werk gehad.
- d) Dit was net Nie-Afrikamense wat by slawehandel (as kopers en verkopers) betrokke was.

Slawerny in die Suide van Amerika

Plantasies: Tabak, rys, suikerriet en katoen

p.88 - 89

- Agtergrondkennis:
 - Die reuse plantasies (plase) in die suide van die vroeë Vereenigde State van Amerika (VSA) het tabak, rys, suikerriet en katoen op groot skaal produseer om uit te voer – veral na Europa, maar ook die noordelike state van die VSA.
 - Die aanvraag na hierdie produkte was hoog, daarom, om aan die vraag te voldoen, moes daar 'n groot werksmag wees om hierdie plantasies te kon bewerk.
 - Slawerny het dus die oplossing tot hierdie probleem gebied.

Kaart wat areas waar plantasie-slawerny in die suide van Amerika teen 1800 beoefen is, toon.

Die skadugedeelte op hierdie moderne kaart toon die suidelike state waar plantasie-slawerny beoefen is.

Die hoofletters in elke staat gee 'n idee van belangrike plantasiegewasse wat in hulle gekweek is.

Die letters staan vir K: katoen, S: suikerriet, R: rys en T: tabak. Jy behoort elke keer wat 'n staat genoem word, na die kaart te verwys. Plantasies is groot plase wat daarop konsentreer om 'n enkele gewas te kweek. Tabak, katoen, suiker en rys is op die plantasies in die Amerikaanse Suide gekweek.

Die 'Cotton Gin'

Dit het in 1794 verander toe Eli Whitney 'n masjien uitgevind het wat die Cotton Gin genoem is. Hierdie pluismeul het dit baie makliker gemaak om die katoenvesels van die harde saad in die middel, wat die pit genoem word, te skei. Koningskatoen soos dit algemeen genoem is, het gou Amerika se grootste **uitvoerproduk*** geword en meer as een miljoen ton per jaar is na die **tekstiel***-meules in Engeland gestuur.

Bestudeer Bron B en identifiseer ten minste twee state wat elk van die volgende gewasse geproduseer het:

- a) Katoen
- b) Suikerriet
- c) Rys
- d) Tabak

- Baie arbeiders (werkers) word benodig om die reuse plantasies te bewerk, aangesien daar in die 17de eeu (1600's) nog nie masjiene was om die werk te doen nie.
- Enkele masjiene wat bestaan het moes met die hand gevoer word. Dit was 'n gevaarlike werk, want sou 'n werker konsentrasie verloor kon sy arms in die masjien se rollers vashaak / gegryp word.
- Daar was nie genoeg Inboorling Amerikaners wat die harde arbeid op die plantasies wou / kon doen nie.
- Namate meer grond met plantasiegewasse aangeplant is, was meer arbeiders nodig.
- Arbeiders moes sterk wees om swaar, fisiese arbeid te verrig.
- Afrika-slawe het plantasie-eienaars van 'n betroubare, goedkoop voorraad werkers voorsien.

Hoe slawe gevange geneem, verkoop en vervoer is vanaf Wes-Afrika

p.90

- Afrika-slawe was op onmenslike wyse behandel.
- Nadat hulle in Afrika gevang geneem is, moes hulle groot afstande vanaf hul tuistes na die kus marsjeer (Bron C).
- Hulle is in rye aan mekaar vasgeketting om te verseker niemand ontsnap nie (Bron D).
- By die kus moes hulle, soms vir maande, in die tronk wag totdat 'n slaweskip gereed was om hulle oor die Atlantiese oseaan te vervoer.
- Slawe is in die skeepsruim (die laer, binnedeel van die skip waar die goedere/diere wat vervoer moes word, gehou is) aangekeer.
- Hulle is saamgedruk met skaars plek om te beweeg (Bron E/F/G).
- Omstandighede: Donker, smerig (walglik vuil), skrikwekkend, min vars lug en baie min kos om te eet.

- Met aankoms in Amerika is hulle by veilings verkoop en dan geneem om op plantasies te gaan werk (Bron H).
- Hulle het geweet dat hulle nooit weer hul families of tuistes sou sien nie.
- Hulle het geen keuses gehad oor wanneer, hoe, waar of by wie hulle kon werk of gaan bly nie.

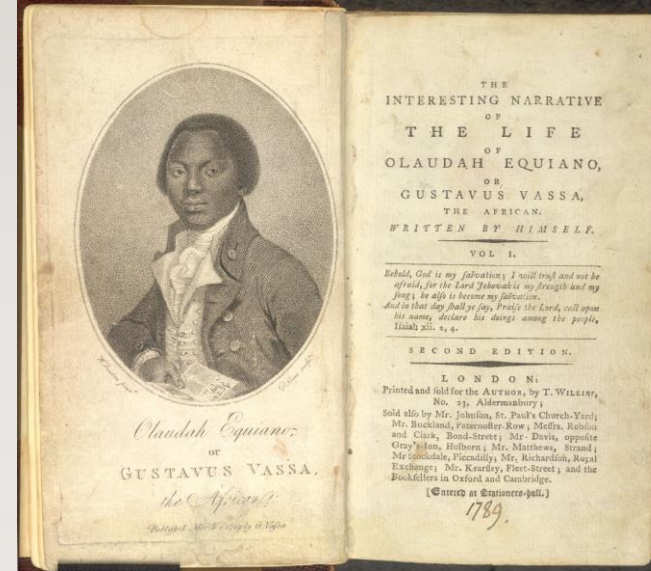
Bron C: 'n Storie van gevangeneneming

Dié is 'n storie oor 'n seun wat in 1745 gebore is en in Wes-Afrika gewoon het. Hy was die jongste van sewe kinders. Die lewe was vreedsaam in sy dorpie, maar een ding wat almal gevrees het, was om ontvoer te word en in slawerny geneem te word. Sy naam was Olaudah Equiano en hy het dit in 1789 geskryf:

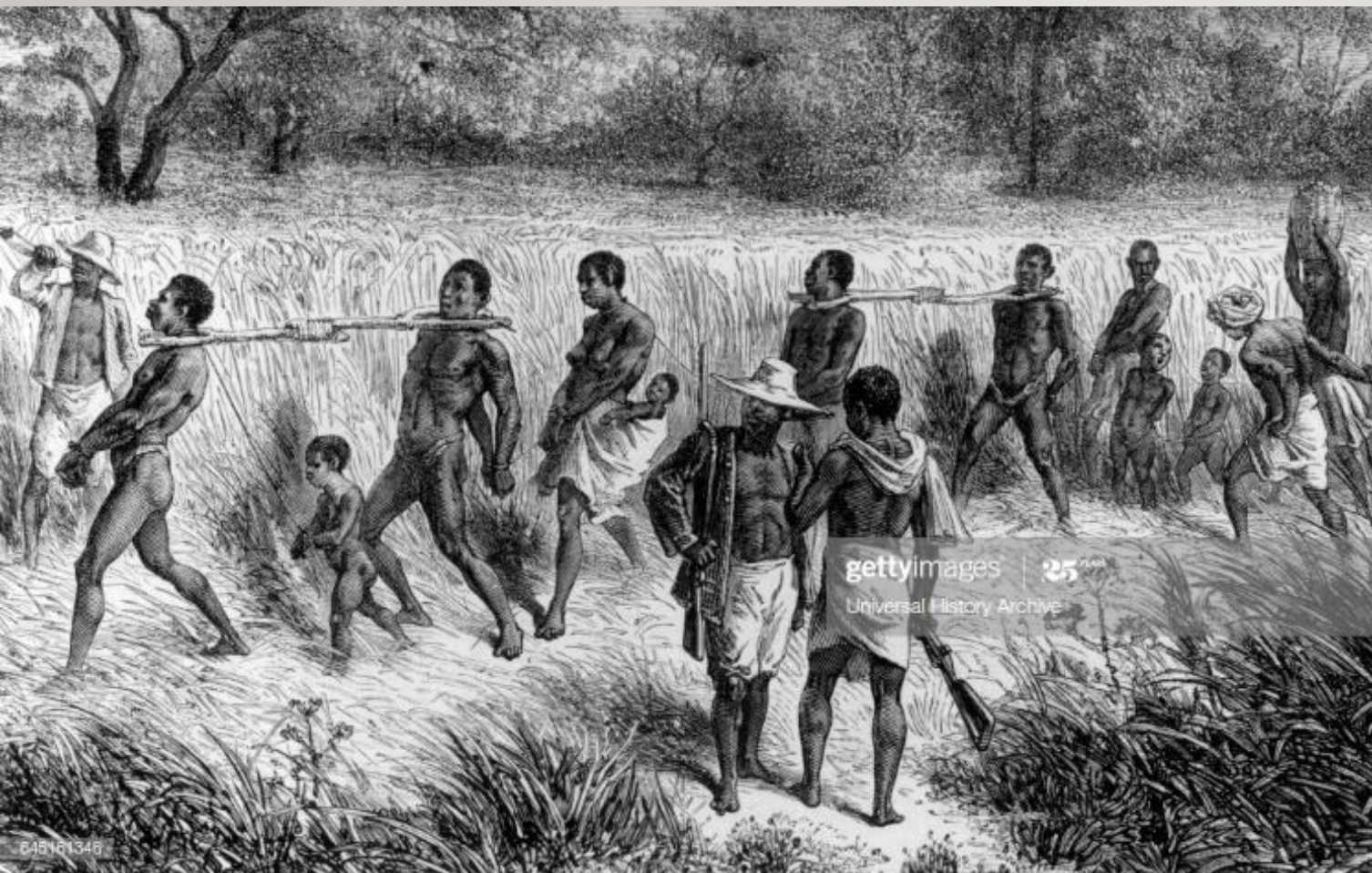
'Een dag toe al ons mense uit was na hulle werk soos gewoonlik, en net ek en my liewe suster gelaat is om die huis op te pas, het twee mans en 'n vrou oor ons mure geklim, en ons albei binne 'n oomblik gegryp; en, sonder om ons tyd te gee om uit te roep,...het hulle... met ons weggehardloop na die naaste woud. Hier het hulle ons hande vasgebind en ons aanhou wegdra so ver as wat hulle kon...

Die volgende dag was nog hartseerder, ...want my suster en ek is toe geskei...dit was tevergeefs dat ons hulle gesmeek het om ons nie te skei nie; sy is van my weggeskeur, en onmiddellik weggedra, terwyl ek in 'n toestand van verbystering wat nie beskryf kan word nie, gelaat is.'

Vertaal uit The Interesting Narrative...deur Olaudah Equiano, 1789

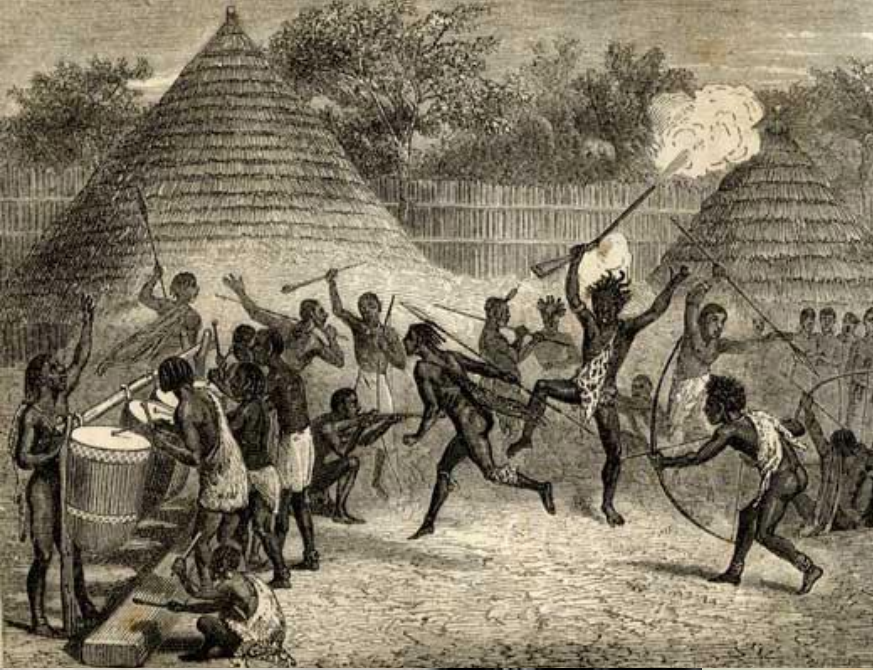
- Equiano het as 'n slaaf in Wes-Indië, Amerika en Engeland gewerk.
- Hy het op skepe gewerk en klein items verhandel.
- Hy het genoeg geld gespaar om sy vryheid te koop.
- Hy het na Engeland teruggekeer, as 'n vry persoon, en by die anti-slawernybeweging aangesluit.
- Op sy reise het hy geleer lees en skryf.
- Hy het in Engeland ronggereis en oor die boosaardighede van slawerny gepraat.

Bron D: Lang tog na die kus

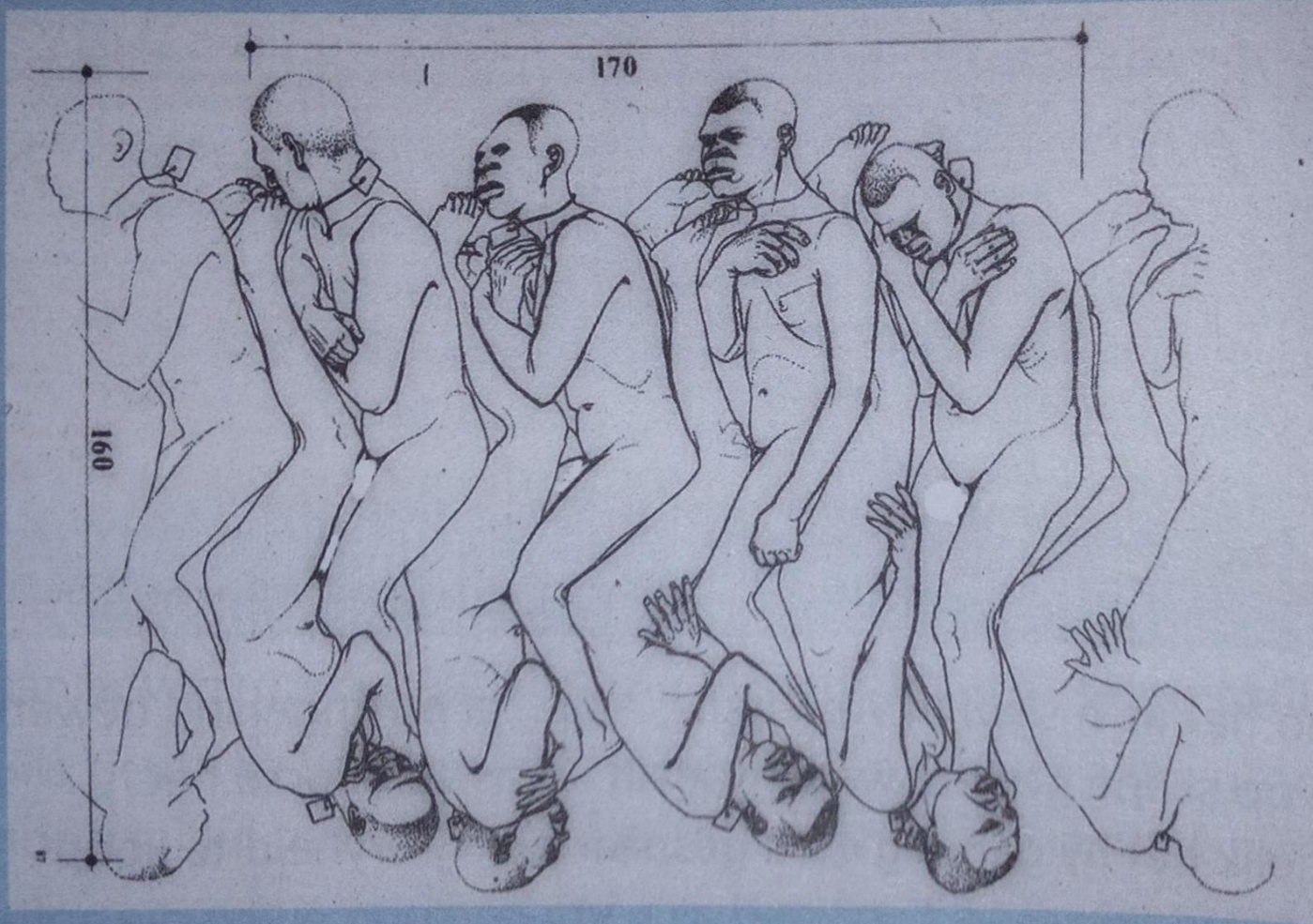
- Hierdie prent toon 'n groep slawe nadat hulle gevange geneem is.
- Hulle moes lang afstande marsjeer na die skepe toe waarin hulle oor die Atlantiese Oseaan na Amerika vervoer sou word.
- Daar is 'n swaar stuk hout, omtrent vyf voet lank, gevurk aan een punt, oor hul skouers.
- Die vurk pas om elke slaaf se nek.
- Dit is met groot yster knippe styfgespan.
- As een slaaf probeer weghardloop, sou hy nie kon nie, omdat hy aan die ander slawe vasgebind was.

Bron E: Op die skip oor na Amerika

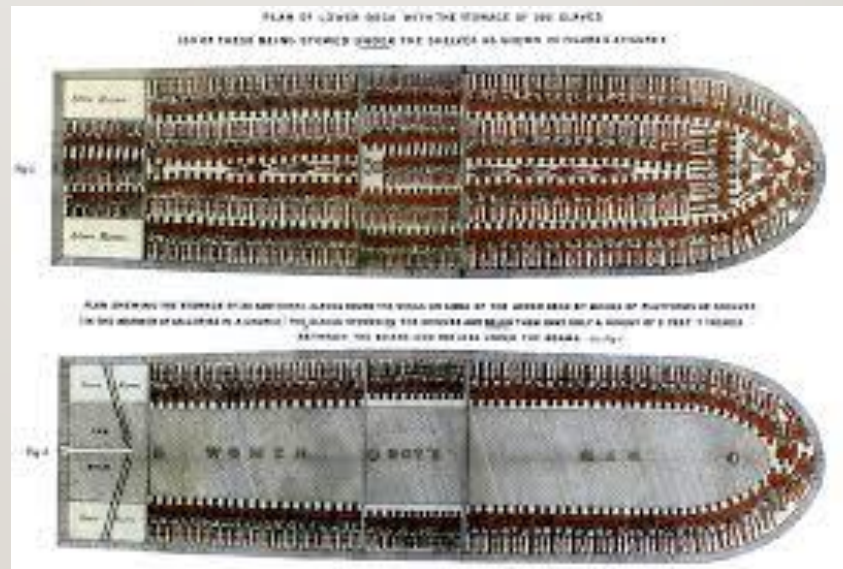
Jean Boudriot, Traite et Navire Negrier l'Aurore,
(Paris: 1784), p. 87

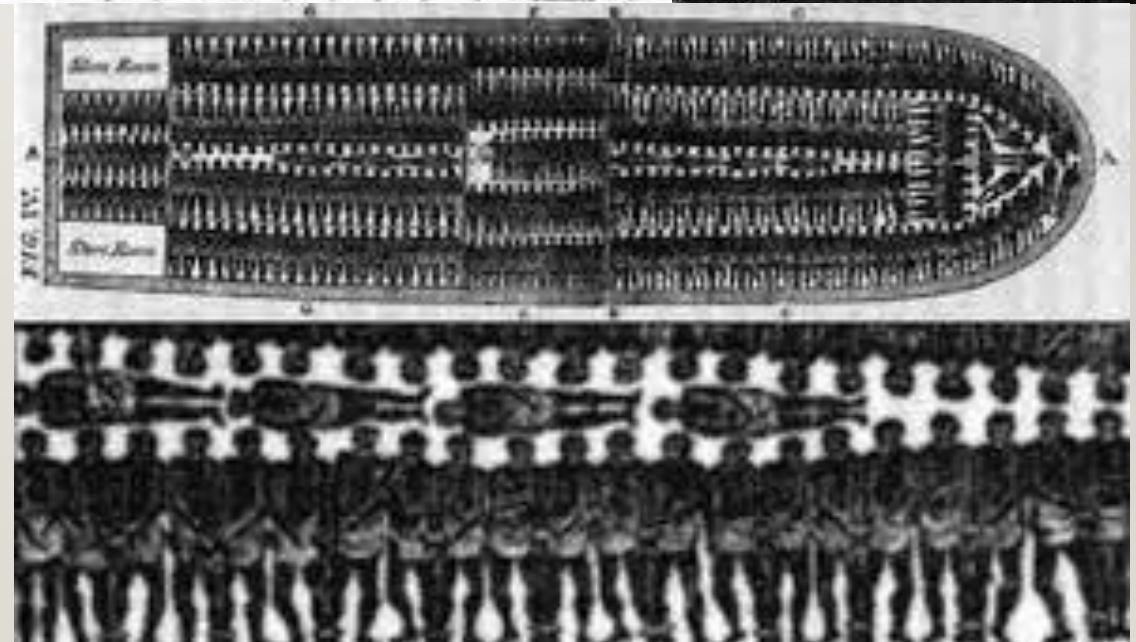
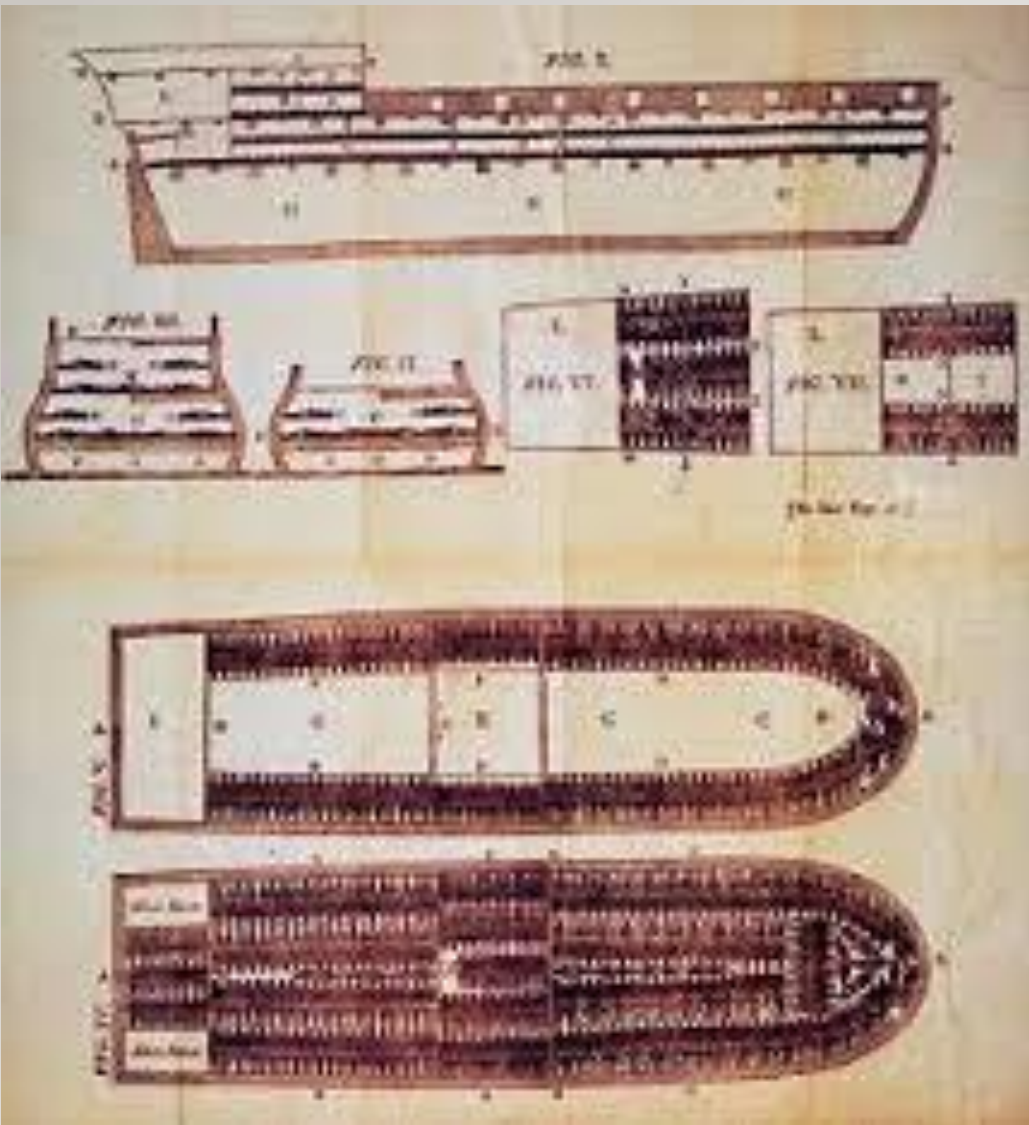

'n Kunstenaar se rekonstruksie van die lepel-posisie waarin slawe aangehou is in die ruim van die Franse slaweskip.

Bron F: Die slaweskip, Brookes

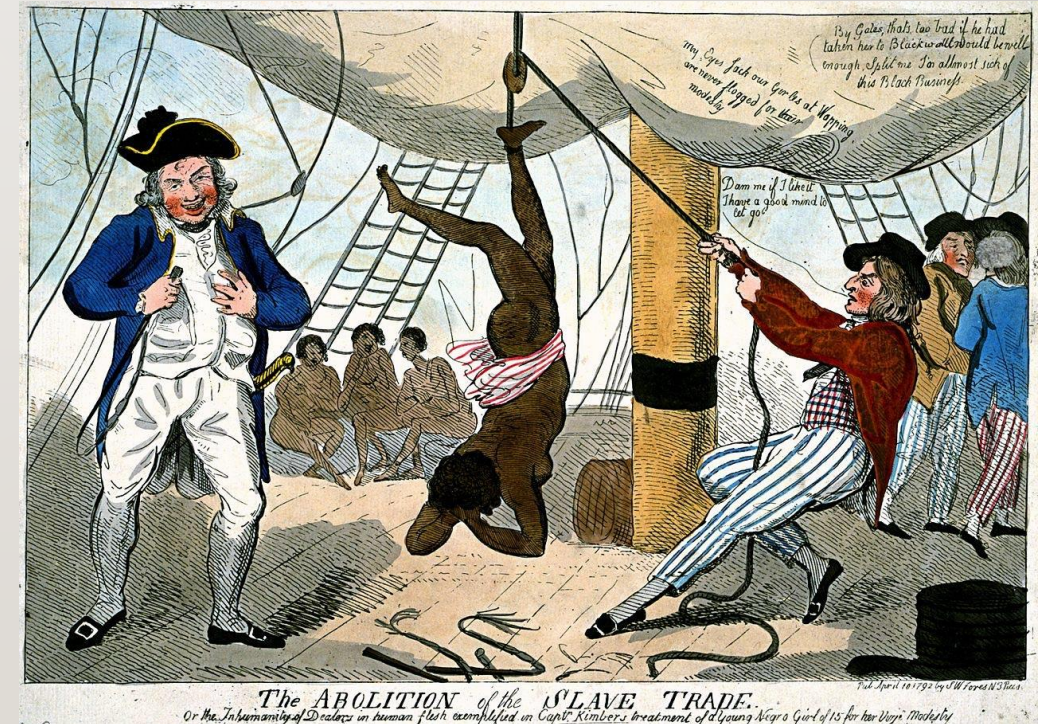
- Hierdie bron toon die deel van die slaweskip, Brookes, waarin die slawe gehou is.
 - Hierdie skip het in en uit die hawe van Liverpool in Brittanje geseil.
 - Hierdie diagram is geteken deur 'n vereniging wat die slawehandel wou stopsit.
 - Baie kopieë is gemaak en dit is selfs aan lede van die Britse parlement gewys om aan te toon hoe wreed die slawehandel was.
- Die tekening is in 1788 geproduseer, 19 jaar voor Brittanje die slawehandel verban het.
- Onder 'n nuwe wet wat in 1788 aanvaar is, is die Brookes gelisensieer, of volgens wet toegelaat om 454 slawe, soos hier aangetoon, te dra.
 - Gedurende 'n seevaart in 1782, het die skip egter 609 Afrika-slawe gedra.
 - Daar was 351 mans, 127 vrouens, 90 seuns en 41 meisies op hierdie reis.
 - Die boonste diagram toon die laer deel van die skip met die slawe ingepak.
 - Onderste diagram toon die rak wat om die laer deel van die dek loop waarop nog 160 slawe ingedruk kon word.

Bron G: Aan boord die skip

- Isaac Cruikshank was 'n welbekende spotprenttekenaar in Engeland in die 1700's.
- Hy is betaal om spotprente van aktuele (tyd waarin iets plaasvind) sake te teken.
- Dit is 'n prent van 'n jong meisie wat geslaan is, toe opgehang is, weer geslaan is en later dood aan boord die skip is. Sy is gestraf omdat sy nie wou eet nie.
- Die kaptein van die skip, John Kimber, moes in Brittanje verhoor word.
- Na bewering het die twee getuies vir die vervolging, die skip se dokter en een van die matrose, egter met Kimber geargumenteer en so 'n grief (kwaadgevoel en wil iemand terug kry) teen hom gehad.
- Om hierdie rede het die jurie Kimber nie skuldig bevind nie.

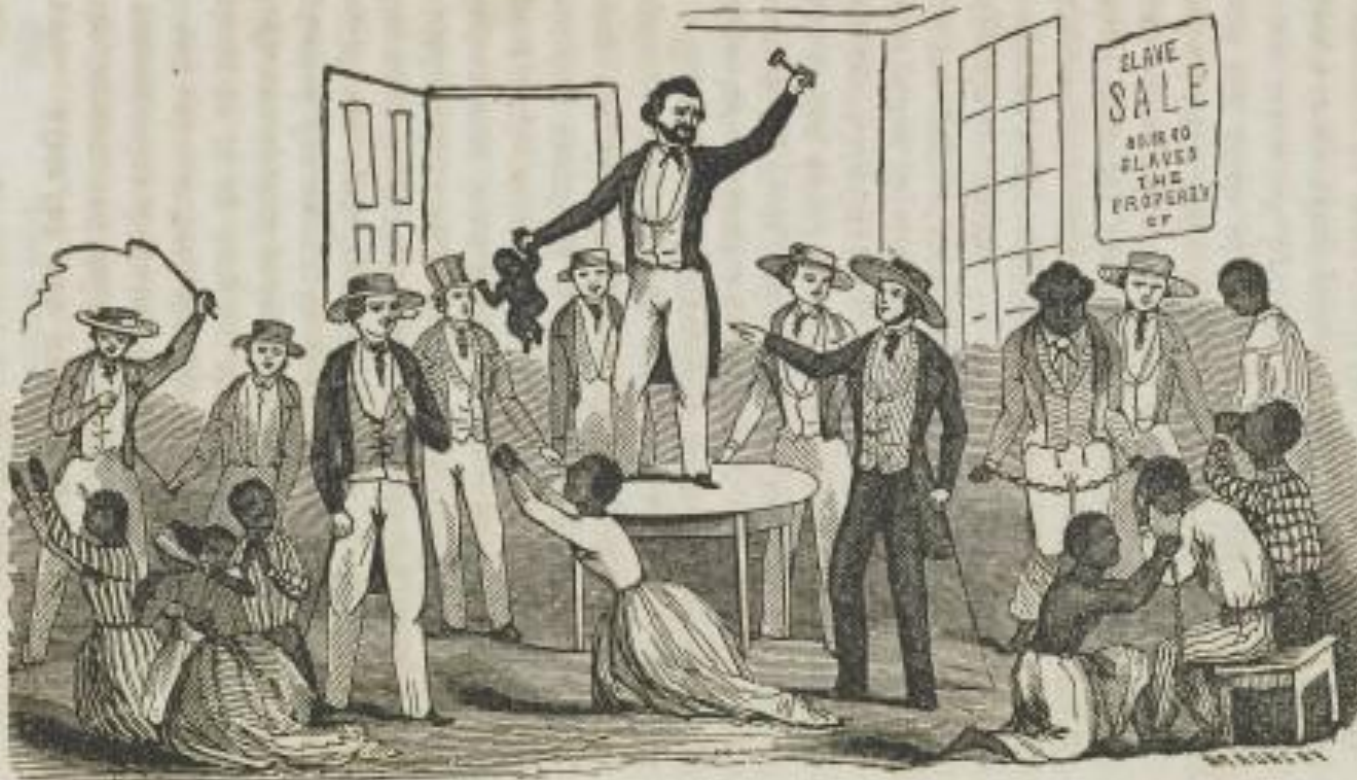

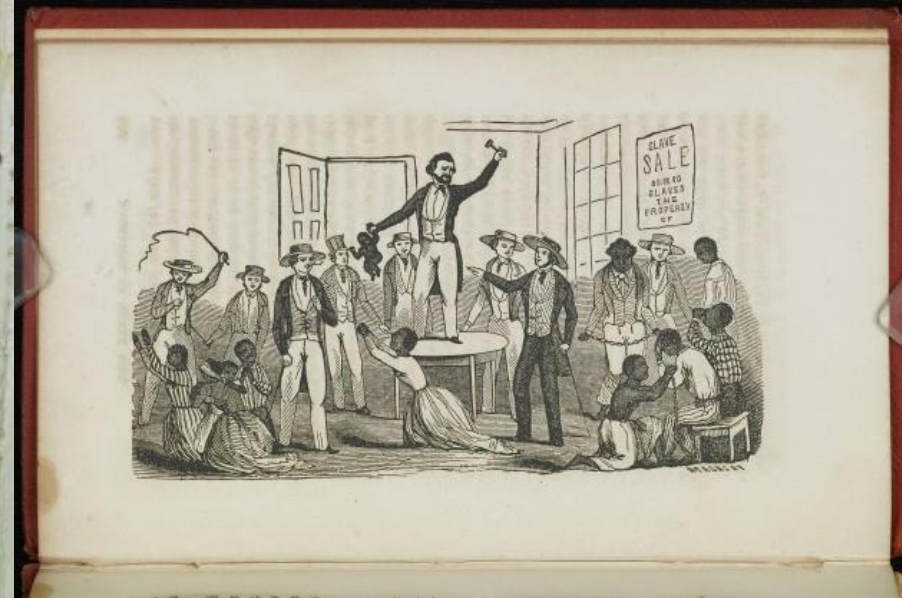
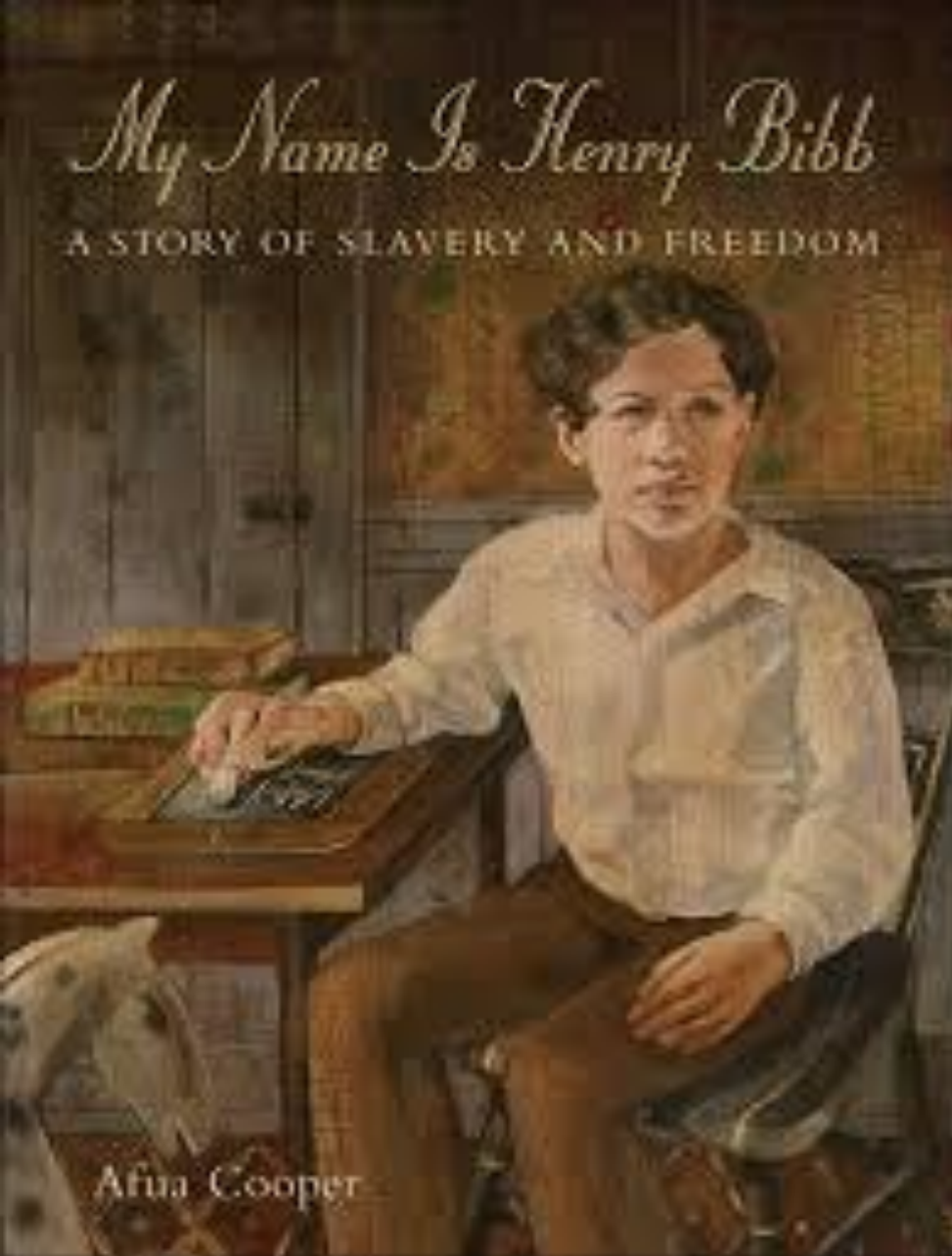
The ABOLITION of the SLAVE TRADE.
Or the Inhumanity of Dealers in human flesh exemplified in Capt. Kimbers treatment of a young Negro Girl of 15 for her Virgi Modesty

Pub. April 181792 by SW Fores N3 Pica.

Bron H: Slaweveiling

- Dié is 'n prent uit die boek, Henry Bibb, Narrative of the life and adventures of Henry Bibb, an American slave, geskryf deur Bibb self.
- Volgens Bibb, toon dit die verkoop van slawe wat aan 'n Metodiste predikant, mnr. Young behoort het.
- Hy kon hulle nie meer aanhou nie, want hy was diep in die skuld.

(Henry Bibb verskyn nie self in hierdie prent nie.)

Aktiwiteit 13.3: Hoe is slawe gevang, van Afrika af vervoer en verkoop?

p.94 - 95

Lees die onderskeie vrae aandagtig deur, bestudeer die gepaste bronne en skryf jou antwoord so volledig as moontlik neer.

1. Bestudeer bron C:

Waar is Olaudah Equino en sy suster gevang?

[1]

2. Equiano se storie is 'n primêre bewys. Dit beteken dat hy daar was toe dit gebeur het.

Is die inligting hieroor meer geloofwaardig?

Verduidelik hoekom jy so sê.

[2]

3. Bestudeer Bron D:

Waarom was dit byna onmoontlik vir slawe wat gevang is om weg te hardloop wanneer hulle na die skepe geneem is?

Gee twee redes vir jou antwoord.

[2]

4. Is vroue en kinders enigsins anders as mans op die tog na die kus behandel?

Verduidelik jou antwoord deur na bewyse in die prent te soek.

[1]

5. Bestudeer Bron E:

Hoe laat hierdie prent ons die verskriklike toestande aan boord die skepe gedurende die seevaart oor die Atlantiese Oseaan verstaan? (Dink aan higiëne, ongemak en vernedering)

[2]

6. Bestudeer Bron F:

a) Hoeveel slawe was die Brookes gelisensieer om te dra?

[1]

b) Hoeveel slawe het hy op sy 1782 seevaart gedra?

[1]

c) Wat was die doel van hierdie diagram?

[1]

d) Waarom kon die doel van die diagram dit minder betroubaar gemaak het?

[1]

7. Bestudeer Bron G:

- a) Gee een rede, waaraan jy kan dink, waarom die meisie nie wou eet nie? [1]
- b) Isaac Cruikshank, spotprenttekenaar, het nie slawehandel ondersteun nie. Verduidelik hoe die tekening dit wys. [2]

8. Bestudeer Bron H:

- a) Aan watter groep mense in die tekening se kant was Bibb? Slawe of Eienaar/Verkoper/Koper [1]
- b) Hoe wys hy dit in die prent? [1]
- c) Waarom dink jy was Bibb aan daardie kant? [1]